

POSTANOWIENIE

Dnia 15 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Manowska

w sprawie z powództwa M. Spółki Akcyjnej w W.
przeciwko P.H.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 15 listopada 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 28 grudnia 2018 r., sygn. akt I AGa (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2) zasądza od P.H. na rzecz M. Spółki Akcyjnej w W. kwotę
4.050 (cztery tysiące pięćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, czyli tak zwanego przedsądu, ustawodawca

zagwarantował, że skarga kasacyjna, jako nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie realizować funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek, wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. do czterech ma, w konsekwencji, zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo będzie uzasadnione jedynie w tych przypadkach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej jednostkowej sprawie. Ostatecznie, nie w każdej sprawie, nawet takiej, w której prawomocne orzeczenie, zostało wydane w warunkach błędu w subsumpcji, czy też wyniku wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. W przeciwnym, bowiem, razie Sąd Najwyższy stałby się, wbrew obowiązującym przepisom, sądem trzeciej instancji, a nie jest, przecież, jego zadaniem dokonywanie korekty ewentualnych błędów w zakresie stosowania, czy też wykładni prawa, w każdej indywidualnej sprawie.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 28 grudnia 2018 r., do rozpoznania, pozwany P.H., wskazał na przesłankę uzasadniającą jej przyjęcie z art. 398⁹ § 1 pkt.: 4) k.p.c. Wniosek ten nie odniósł skutku.

Powołanie się przez skarżącego na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej zobowiązuje do przedstawienia wywodu prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej już przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co, w efekcie, daje podstawy do przyjęcia skargi, jako oczywiście uzasadnionej (por. postanowienia SN: z dnia 11 grudnia 2009 r., II PK 223/0; z dnia 3 lutego 2010 r., II PK 304/09; z dnia 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, nie publ.). Tymczasem skarżący, w uzasadnieniu tej przesłanki, zaprezentował wywód prawny sprowadzający się w istocie do wskazania rozbieżności w orzecznictwie sądów oraz przedstawienia różnic w poglądach wyrażanych w literaturze prawniczej odnośnie do zakresu stosowania art. 531 § 1 i § 2 k.c. w stosunku do wierzytelności przyszłej oraz możliwości użycia konstrukcji potrącenia przez dłużnika cedowanej wierzytelności w przypadku, kiedy wierzytelność dłużnika jest wymagalna na dzień powstania wierzytelności

cedowanej. P.H. tytułem wykazania powołanej przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt.: 4) k.p.c. wskazał na wybrane rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego, które w istocie miały wykazać, zachodzące rozbieżności w orzecznictwie sądowym i w efekcie determinowały potrzebę dokonania wykładni art. 531 § 1 i § 2 k.c. Nadto skarżący zauważył, że wymaga też interpretacji zagadnienie czasowych granic możliwości podnoszenia zarzutów przez dłużnika, w tym zarzutu potrącenia, „zwłaszcza w systemie gospodarczym, gdzie Banki jako podmioty o silniejszej pozycji przedkładają swoim klientom wzorce umów, które nie są w sposób indywidulany negocjowane, a zapisy w umowach często niejasne”. Tymczasem struktura uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, z uwagi na oczywistą zasadność skargi wymaga wykazania przez skarżącego, że bez wątplenia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zarzuty oczywiście uzasadniają słuszność wniesionego środka zaskarżenia. Oczywiste jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter i być dostrzegalne w sposób oczywisty. Przenosząc rozważania na grunt niniejszej sprawy należy pokreślić, że w swoich rozważaniach na okoliczność dowiedzenia przesłanki oczywistej zasadności, rekomendowanej Sądowi Najwyższemu, skargi kasacyjnej, P.H. popełnił w istocie błąd logiczny w konstrukcji podstaw przyjęcia tej skargi do rozpoznania, w ramach przesądu. Jeżeli, bowiem, skarżący wskazuje na przepisy prawa materialnego, których stosowanie w praktyce wywołuje rozbieżności, czy też przepisy prawa wymagają wykładni, to fakt ten nie może równocześnie przemawiać za oczywistością zasadnością przedstawionej Sądowi Najwyższemu skargi kasacyjnej. W konsekwencji należało przyjąć, że motywy wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej P.H. do rozpoznania ujawniły w tym zakresie zauważalną sprzeczność argumentacyjną, gdyż powołanie się na przesłankę w postaci oczywistej zasadności skargi jest zasadniczo wyłączone, gdy skarżący jednocześnie twierdzi, że wykładnia przepisów, które stanowiły podstawę kwestionowanego orzeczenia, skutkuje powstaniem istotnych zagadnień prawnych wymagających rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy, czy też,

kiedy, w ocenie skarżącego, zachodzi potrzeba interpretacji powołanych w skardze przepisów prawa. Stan taki koliduje bowiem z twierdzeniem o oczywistej, widocznej już *prima facie* i bez potrzeby głębszych dociekań, wadliwości kwestionowanego rozstrzygnięcia, która jest założeniem przyczyny kasacyjnej unormowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 4 kwietnia 2011 r., II UK 24/11, niepubl.; z dnia 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14, niepubl., oraz z dnia 18 października 2016 r., I UK 466/15, niepubl.). Wobec takiego stanowiska i mając na względzie powyższe wywody, brak jest w konsekwencji podstaw, aby przyjąć, że w niniejszej sprawie przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z art. 398⁹ § 1 pkt 4) k.p.c. została przez skarżącego w sposób właściwy wykazana, przy czym Sąd Najwyższy nie dopatrywał się też okoliczności, które determinowałyby nieważność postępowania, a którą to przesłankę Sąd ten bierze pod uwagę z urzędu.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

as]

aj